

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 18

Maximální bodové hodnocení: 27 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1. Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je **40 minut**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je **právě jedna** nabízená **odpověď správná**.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď **se neudělují záporné body**.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.

2. Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modrou nebo černou propisovací tužkou**, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4 ☐ ☐ ☒ ☐

Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvete pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4 ☒ ☐ ☒ ☐

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšte čitelně** do vyznačených bílých polí.

8

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Zápisy uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.
- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

(1) Tančící dům, netradiční budova na pražském Rašínově nábřeží, je jedním z výrazných symbolů naší metropole. Od počátku své existence projekt vzbuzoval rozporuplné reakce. Jeho zastánci **oceňují** odvážnou moderní architekturu, která podle nich městu **chyběla**, ODPŮRCI tvrdí, že Tančící dům se do historické Prahy nehodí.

(2) V místech, kde se Tančící dům nachází, stál kdysi činžovní dům, ten byl však zničen při leteckém BOMBARDOVÁNÍ v roce 1945. O zástavbě prázdného místa se rozhodlo v 60. letech, tehdy ale stavba realizována nebyla. Myšlenku zastavět parcelu oprášil až počátkem 90. let český architekt chorvatského původu Vlado Milunić. Původně chtěl postavit dům s kavárnou, divadlem a knihovnou, nový vlastník pozemku, nizozemská pojišťovna Nationale Nederlanden, však trval na ryze komerčním využití budovy. Financování stavby pojišťovna podmínila dále tím, že na projektu se musí podílet také některý ze světových architektů. Milunić si tedy ke spolupráci přizval renomovaného architekta Franka Gehryho. Ten jeho nabídku přijal a prý mu řekl, že pro zemi, jež dala Americe Jaromíra Jágra, udělá cokoli.

(3) Základní kámen Tančícího domu byl položen 3. září 1994. Nejnápadnější součástí této stavby jsou dvě věže, inspirované jedním slavným tanečním párem. Budově se proto přezdívá Ginger a Fred. Naklonění věží symbolizuje skutečnost, že se společnost vymanila z totalitní strnulosti. Tančící dům má devět podlaží, kvůli tvaru budovy je každé patro jiné. To je příčinou určité nepraktičnosti – nesymetrické místnosti se **těžko** zařizují, šikmé stěny se na člověka **zdánlivě** kácejí.

(4) Unikátní Tančící dům, jehož provoz byl zahájen 20. června 1996, získal hlavní cenu v kategorii designu v prestižní anketě amerického časopisu Time. Časopis Architekt ho zařadil mezi pět nejvýznamnějších českých staveb 90. let. O budově se zmiňují jak odborné publikace, tak turistické příručky.

(www.lidovky.cz, upraveno)

max. 2 body

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N):

		A	N
1.1	Podle časopisu Architekt existují pouze čtyři stavby, které jsou významnější než Tančící dům.	☐	☐
1.2	Provoz Tančícího domu byl zahájen necelé dva roky od položení základního kamene této netradiční budovy.	☐	☐
1.3	Podle věží s názvem Ginger a Fred, které jsou součástí unikátního Tančícího domu, získal přezdívku jeden taneční pár.	☐	☐
1.4	Nizozemská pojišťovna se zavázala financovat projekt Tančícího domu pouze pod podmínkou, že budovu navrhne architekt Frank Gehry.	☐	☐

2 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

- A) V textu jsou podtržena dvě souvětí: každé z nich se skládá ze dvou vět.
- B) V textu jsou podtržena dvě souvětí: první z nich se skládá ze dvou vět, druhé z nich se skládá ze tří vět.
- C) V první části textu je podtržena věta jednoduchá, v druhé části textu je podtrženo souvětí skládající se ze dvou vět.
- D) V první části textu je podtržena věta jednoduchá, v druhé části textu je podtrženo souvětí skládající se ze tří vět.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o dvou slovech zapsaných ve výchozím textu velkými písmeny je pravdivé?

(Význam slov posuzujte v kontextu výchozího textu.)

- A) Obě tato slova jsou citově zabarvená.
- B) Pouze slovo odpůrce je citově zabarvené.
- C) Pouze slovo bombardování je citově zabarvené.
- D) Žádné z těchto slov není citově zabarvené.

1 bod

4 Výrok z výchozího textu: „Pro zemi, jež dala Americe Jaromíra Jágra, udělám cokoli.“

Které z následujících tvrzení o tomto výroku jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Tento výrok Gehry údajně řekl Milunićovi.
- B) Tento výrok Milunić údajně řekl Gehrymu.
- C) Je zcela jisté, že tento výrok Gehry řekl Milunićovi.
- D) Je zcela jisté, že tento výrok Milunić řekl Gehrymu.

1 bod

5 Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) oceňují – znehodnocují
- B) chyběla – nescházela
- C) těžko – snadno
- D) zdánlivě – skutečně

6 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje sloveso dokonavé?

- A) projekt vzbuzoval rozporuplné reakce
- B) naklonění věží symbolizuje skutečnost
- C) o zástavbě prázdného místa se rozhodlo
- D) o budově se zmiňují jak odborné publikace

max. 3 body

7 Vypište ze třetí části výchozího textu tři podstatná jména, která jsou zde užita v 7. pádě.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8 – 10

TEXT 1

<p>(1) Už vím, dám dopis na zrcadlo
či do košíčku na šití,
však žel dosud mě nenapadlo,
co psát, jak dopis začít.</p> <p>(2) Maminko moje milovaná
a v zubech konec násadky,
přemýšlím; stránka nedopsaná
čeká a čeká na řádky –</p> <p>(3) přeji Ti dnes v den Tvého svátku
– ve slově Tvého velké T
no vida, už mám druhou řádku
a pokračuji ve větě:</p> | <p>(4) štěstí – po t se píše ě
a zdraví – a pak selhává
už nadobro má fantazie,
tak přízemní a kulhavá.</p> <p>(5) A trhám papír, muchlaje ho
– maminka stojí nad válem
a chystá něco voňavého
tu v odhodlání zoufalém</p> <p>(6) přibíhám k ní, tiskne mě k sobě,
očima mlčky ptá se mě.
Pak zamoučněné ruce obě
zvedly mě rychle ze země.</p> |
|---|--|

(Jaroslav Seifert: První dopis mamince, upraveno)

TEXT 2

Epanastrofa: opakování téhož slova nebo slovního spojení z konce jednoho verše na začátku bezprostředně následujícího verše.

Epizeuxis: opakování téhož slova nebo slovního spojení v rámci jednoho verše.

8 Co bylo napsáno v dopise, o němž se píše v TEXTU 1?

- A) Před slovem štěstí bylo nejspíše napsáno slovo svátku a posledním slovem, které pisatel do dopisu napsal, bylo určité slovo fantazie.
- B) Před slovem štěstí bylo nejspíše napsáno slovo svátku a posledním slovem, které pisatel do dopisu napsal, bylo nejspíše slovo zdraví.
- C) Před slovem štěstí bylo určité napsáno slovní spojení velké T a posledním slovem, které pisatel do dopisu napsal, bylo určité slovo zdraví.
- D) Před slovem štěstí bylo určité napsáno slovní spojení velké T a posledním slovem, které pisatel do dopisu napsal, bylo nejspíše slovo fantazie.

1 bod

9 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- A) V první sloce se vyskytuje epanastrofa, nikoli však epizeuxis.
- B) V první sloce se vyskytuje epizeuxis, nikoli však epanastrofa.
- C) V druhé sloce se vyskytuje epanastrofa, nikoli však epizeuxis.
- D) V druhé sloce se vyskytuje epizeuxis, nikoli však epanastrofa.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Výraz **má** je v TEXTU 1 vyznačen tučně. Posuzované souvětí je gramaticky správné.)

- A) Jak v TEXTU 1, tak v souvětí Umíš vše, co má každá školačka umět je výraz má slovesem.
- B) Jak v TEXTU 1, tak v souvětí Umíš vše, co má každá školačka umět je výraz má zájmenem.
- C) Výraz má je v TEXTU 1 zájmenem, ale v souvětí Umíš vše, co má každá školačka umět je slovesem.
- D) Výraz má je v TEXTU 1 slovesem, ale v souvětí Umíš vše, co má každá školačka umět je zájmenem.

1 bod

11 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- A) Během dnešního jednání se projevily její postranní úmysly.
- B) Za malou vsí na jihu Španělska se rozkládaly úrodné vinnice.
- C) Miliony lidí především pozorovaly částečné zatmění Slunce.
- D) Po jeho odchodu ze zaměstnání nastaly celé rodině velké starosti.

Není mnoho výrobků českého původu, které by si získaly oblibu v zahraničí. Určitě k nim ale patří samozavlažovací nádoby na rostliny. Toto zařízení vynalezl lékař Tomáš Syrovátka, patentováno bylo v dubnu 1982 a první samozavlažovací květináč byl vyroben v roce 1984 v obci Vyskeř. O působivé novince z Československa pak informovaly časopisy nejen v evropských zemích, ale také v USA či Indii a květináče se brzy rozšířily do celého světa.

A v čem spočívá princip těchto květináčů? Jedná se o dvě vzájemně propojené plastové nádoby: do té **spodní**, v níž jsou zásoby vody, je vložena druhá nádoba se zemínou a rostlinami. Vláhla do půdy průběžně vzlíná pomocí knotů. Zajištěno je i provzdušnění, a to pomocí horizontální vzduchové mezery pod vrstvou zeminy. Vodní režim samozavlažovacích nádob se podobá volné přírodě tím, že půda udržuje **trvalé** množství vlhkosti.

Samozavlažovací truhlíky umožnily pěstovat na terasách, okenních římsách i uvnitř bytů náročnější bylinné druhy, či dokonce ovocné stromy. Střídání přemokření a vysychání hlíny totiž řadě rostlin nesvědčí, proto většinou v **běžných** truhlících neprozpívají. Dostatečná vlhkost je i spolehlivou ochrannou proti **prudkému** slunci. Aby vás ale název „samozavlažovací“ nespletl – vodu musíte doplnit jen jednou za několik týdnů, nicméně nádoba si ji sama neobstará. Kdo však ví, kam nás jednou pokrok zavede...

Vysvětlivka: knot – pruh textilie, který ponořeným koncem nasaje kapalinu a umožní tak její pohyb vzhůru

(Biblio 6/2009; www.bydleni.cz, upraveno)

max. 3 body

- 12 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.**

(Slova запиšte bezchybně; ohebná slova запиšte ve stejném tvaru, v němž jsou užitá v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Podtržená slova jsou zapsána správně.)

1 bod

- 13 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?**

- A) Součástí vynálezu doktora Syrovátky jsou knoty, které jednou za několik týdnů nasají vodu do nádoby s rostlinami.
- B) Samozavlažovací květináč je jedním z mála původních českých vynálezů rozšířených a oblíbených v zahraničí.
- C) Dva roky po získání patentu se samozavlažovací květináče začaly vyvážet z obce Vyskeř do evropských i mimoevropských zemí.
- D) Ve volné přírodě, podobně jako v samozavlažovacích nádobách, je vodní režim udržován horizontální vzduchovou mezerou pod vrstvou zeminy.

14

Tvrzení č. 1: V druhém odstavci výchozího textu se vyskytuje mj. popis předmětu (tj. věci, nikoli větného členu).

Tvrzení č. 2: Ve třetím odstavci výchozího textu se vyskytují jazykové prostředky, jejichž účelem je navázat kontakt se čtenářem.

Odpovídá alespoň některé z výše uvedených tvrzení výchozímu textu?

- A) Ne, žádné z těchto tvrzení.
- B) Ano, každé z těchto tvrzení.
- C) Ano, pouze však tvrzení č. 1.
- D) Ano, pouze však tvrzení č. 2.

1 bod

15 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) spodní – dolní
- B) trvalý – stálý
- C) běžný – obyčejný
- D) prudký – vznětlivý

max. 2 body

16 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
16.1	Bratrovi neustálé připomínky mi poslední dobou začaly dost vadit.	☐	☐
16.2	O osamělé starobylé vile se vyprávělo množství neuvěřitelných historek.	☐	☐
16.3	Při práci zbytečně neplýtvajte svým drahocenným časem ani svými silami.	☐	☐
16.4	V zákulisí na zpěváky čekaly objektivy fotografů i zvědavé dotazy novinářů.	☐	☐

17 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Stačily dva nebo tři údery ostrou hranou kamene a namísto skleněné tabulky zel prázdný prostor, do kterého vnořil paži. Uvolnil západku a okno se otevřelo dokořán. Vtom uslyšel Rhiannoniny kroky – blížila se zezadu kolem kaple.

B) Když si okno prohlédl, zmocnila se ho rozhodnost: měl by jednat raději hned, aby si to zas nerozmyslel. Seskočil dolů, hledal vhodný kámen, našel ho a znovu se vyšplhal na úzkou římsu pod oknem.

C) Vteřinku počkal, aby nabral dech, ještě jednou se vzepřel, odrazil se a už ležel na prkenné podlaze kaple uprostřed prachu a skleněných střepů.

D) Rychle vstal, oprášil si dlaně – neřízl se, dokonce si nezpůsobil ani žádné vážnější odřeniny – a pak sebevědomě vykročil směrem k hlavním dveřím.

E) Nepřál si, aby ho spatřila, jak nedůstojně zápasí s nohama komíhajícíma se ve vzduchu, a proto bez váhání vsoukal hlavu a ramena do otevřeného prostoru. Protáhl se skrz a zastavil se s rukama na vnitřním parapetu okna a s koleny bolestně zarytými do kovového rámu.

(J. Wain, Zima v horách, upraveno)

17.1 ____

17.2 ____

17.3 ____

17.4 ____

17.5 ____

max. 2 body

18 Ke každé z následujících podúloh (18.1 a 18.2) napište současné spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

(Současné slovo znamená slovo používané v dnešní době, nikoli zastaralé.)

18.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem KRÁTIT a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

18.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem TĚŽKÝ a skloňuje se podle vzoru RŮŽE.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDLI/A VŠECHNY ODPOVĚDI.

Konal(a) zkoušku ☐Vyloučen(a) ☐Nepřítomen(na) nebo nedokončil(a) ☐

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA NANEČISTO 9

22. 1. 2025

Jméno
a příjmeníEvidenční
číslo

Časový limit: 40 min.

DIDAKTICKÝ TEST - STRANA 1

1 A N

1.1 ☐ ☒1.2 ☒ ☐1.3 ☐ ☒1.4 ☐ ☒

A B C D

2 ☐ ☐ ☒ ☐3 ☐ ☐ ☐ ☒4 ☒ ☐ ☐ ☐5 ☒ ☐ ☐ ☐6 ☐ ☐ ☒ ☐

7

součástí
párem
příčinou

A B C D

8 ☐ ☒ ☐ ☐9 ☐ ☐ ☐ ☒10 ☐ ☐ ☒ ☐11 ☐ ☒ ☐ ☐

12

vzájemně
vysychání
(vysýchání)
neprospívají
ochranou

A B C D

13 ☐ ☒ ☐ ☐14 ☐ ☒ ☐ ☐15 ☐ ☐ ☐ ☒

16 A N

16.1 ☐ ☒16.2 ☒ ☐16.3 ☒ ☐16.4 ☒ ☐

17 A B C D E

17.1 ☐ ☒ ☐ ☐ ☐17.2 ☒ ☐ ☐ ☐ ☐17.3 ☐ ☐ ☐ ☐ ☒17.4 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐17.5 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

18

18.1

krácení

18.2

tíže